

[Lars P. Jensen.]

der findes i den gældende lov. Vi præciserer, hvad der med rette kan kræves for, at konkurrencen virkelig er effektiv og til beskyttelse for forbrugerne.“

Man kan godt sige, og man kan også gøre det med rette, at den rettesnor for prismyndighedernes arbejde, som var fastlagt i vort forslag, gav plads for et betydeligt skøn, men man må gøre sig klart, at alternativet til at lade prismyndighederne udøve et vist skøn er at gå tilbage til en eller anden fast kalkulationsregel, som vi havde det under krigen og i de første efterkrigsår. At der skal gribes ind overfor sådanne ekstraordinære prisstigninger som dem, der kom efter Koreakrigen, er der vel ingen der er i tvivl om; at der skal gribes ind overfor prisstigninger fremkaldt af varemangel, erkender vel selv det ærede medlem hr. Tholstrup, men spørgsmålet er, om priskontrolrådet skal have ret til at gribe ind, hvor der ikke er aftaler, hvor der ikke er monopoler, hvor der ikke er vareknaphed, og hvor der ikke er ekstraordinære prisstigninger, men hvor priserne ikke desto mindre sættes i vejret. Man kan stille det spørgsmål: Er der fri prisdannelse, når der ikke er aftaler; er der fri prisdannelse, når der ikke er monopoler; er der fri prisdannelse, når blot der ikke er vareknaphed? Eller er der fri prisdannelse, når der ikke er sådanne ekstraordinære forhold som efter Koreakrigen? Skal man lade hele det store felt, det mægtige vareområde, som ligger mellem den virkelige fri konkurrence og de egentlige monopoler, ude af betragtning? Jeg tænker i denne forbindelse ikke mindst på hele mærkevarerspørgsmålet, alle mærkevarerne, hvor al konkurrence på priserne er udelukket. Spørgsmålet er, om priskontrolrådet her skal have ret til at gribe ind. Efter vor opfattelse: ja. Vi mener, at når erhvervene ikke selv gennemfører den fri konkurrence, må det offentlige af hensyn til forbrugerne have ret og pligt til at gribe ind.

Som vi har givet udtryk for det i betænkningen, er det af stor vigtighed, at stigende avancer ikke hindrer forbrugerne i at få den fulde fordel af faldende importpriser. Den gældende lov kan ikke løse dette problem. Priskontrolrådet erkender det i sit svar til udvalget — jeg citerer —

„Det skal fremhæves,“ —

siger priskontrolrådet —

„at rådets skrivelse af 2. oktober 1950 (jfr. skrivelse af 7. november 1951) med hensyn til fortolkningen af § 13

kun tager sigte på tilfælde af ekstraordinære prisstigninger (inflation), således at den nuværende prislov med de dertil hørende fortolkende skrivelser ikke giver prismyndighederne adgang til i en prisnedgangsperiode eller under et udbredt prisfald indenfor en branche ved regulering af avancerne at sikre, at forbrugerne får den fulde fordel af prisfaldet.“

At en sådan avancestigning er under udvikling, er der mange ting der tyder på.

Vi tilsigtede endvidere med vort forslag en forenkling af administrationen. Ved første behandling udtalte jeg, at på disse områder var vi villige til i udvalget at forhandle om ændringer, idet det ikke var det helt afgørende i vort forslag, men da ministeren allerede i sine svar på de af udvalget stillede spørgsmål, det svar, som kom den 7. marts 1952, meddelte, at ministeriet ikke mente på grundlag af vort forslag at kunne udarbejde ændringsforslag, men måtte henholde sig til forslaget om uændret forlængelse af loven, så lod vi denne del af vort forslag ligge, da ministerens svar måtte betyde, at administrationens sagkyndige bistand ikke kunne påregnes.

Ministeren har som nævnt i betænkningen givet tilsagn om at ville forhandle med trustkommissionens formand med henblik på en fremskyndelse af kommissionens arbejde. Hermed er vi i og for sig tilfredse — det vil dog sige, det afhænger jo noget af det resultat, som ministeren kommer til ved denne forhandling med trustkommissionens formand; ellers må vi forbeholde os ret til at vende tilbage til spørgsmålet i vareforsyningsudvalget.

Ligeledes har ministeren givet tilsagn om at ville forhandle med rigsdagens vareforsyningsudvalg om hele licitationsordningen og det store spørgsmål, der foreligger dér, såsnart det materiale, som prismyndighederne for tiden indsamler og vil være i stand til at afgive, foreligger. Med henvisning til mine bemærkninger om dette spørgsmål her i det høje ting vil jeg gerne sige til den højtærede minister, at det haster.

De ændringsforslag, vi har stillet, drejer sig for det første om formålsparagraffen, for det andet om rammerne for priskontrolrådets virksomhed, for det tredje om offentligheden omkring prisddannelsen, for det fjerde om priskontrolrådets bemyndigelser og for det femte om en skærpelse af bestemmelserne med hensyn til monopoler og prisaftaler. Jeg skal ikke komme nærmere ind på de enkelte paragraffer, da disse har været omtalt dels ved forelæggelsen og